

Genomförande av nya krav på upphettade tobaksvaror

Er ref. S2023/01284 (delvis)

Sammanfattning

Kommerskollegium bedömer att Regeringskansliet inte behöver anmäla förslaget till lag om ändring i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter till oss enligt direktiv (EU) 2015/1535 eftersom det utgör ett strikt genomförande av EU-rätt.

Vi bedömer vidare att Regeringskansliet inte heller behöver anmäla förslaget om ändring i förordningen (2019:223) om tobak och liknande produkter till oss enligt direktiv (EU) 2015/1535 eftersom det inte utgör tekniska föreskrifter.

Kommerskollegium bedömer slutligen att förslagen behöver anmälas enligt direktiv 2006/123/EG om kraven kan komma att tillämpas på tjänsteutövare som endast tillfälligt utövar tjänster i Sverige.

Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Kommerskollegiums uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberalisering av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Anmälan av tekniska föreskrifter

Enligt 20 § 6 p. förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet ska Regeringskansliet anmäla förslag till författningar i enlighet med de procedurer som följer av Sveriges EU-medlemskap eller av andra internationella överenskommelser, bland annat enligt proceduren i anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter, (EU) 2015/1535.¹

¹ En annan procedur är den i enlighet med Världshandelsorganisationens (WTO) TBT-avtal (Agreement on Technical Barriers to Trade).

Tekniska föreskrifter enligt anmälningsdirektivet är bl.a. krav på varors egenskaper eller provning, begränsningar av varuanvändning, bestämmelser om återvinning av varor samt vissa förbudsbestämmelser.²

Tekniska föreskrifter som inte anmälts fast de borde ha gjort det, saknar rättsverkan och kan inte tillämpas mot enskilda.³ Tekniska föreskrifter som genomför EU-lagstiftning behöver inte anmälas, om inte ett utrymme till nationella lösningar har utnyttjats.⁴

I promemorian lämnas förslag på ändringar i två författningar, lagen respektive förordningen om tobak och liknande produkter. Syftet med ändringarna är att införliva kommissionens delegerade direktiv 2022/2100.⁵

I promemorian föreslås en ändring av lagen om tobak och liknande produkter som innebär att upphettade tobaksvaror som innehåller förbjudna tillsatser inte får tillhandahållas på marknaden. Ett sådant förbud kan utgöra en teknisk föreskrift.⁶ Såvitt vi förstår är införandet av förbudet ett strikt genomförande av direktiv 2022/210. Det är därmed undantaget anmälningsplikt enligt direktiv 2015/1535.

Vi bedömer att de övriga föreslagna ändringarna i lagen respektive förordningen om tobak och liknande produkter inte utgör tekniska föreskrifter. De omfattas därmed inte av direktiv 2015/1535.

De föreskrifter Folkhälsomyndigheten tar fram med stöd av de föreslagna bemyndigandena kan utgöra tekniska föreskrifter. Utkast till sådana föreskrifter bör remitteras till oss.

Anmälan av nya krav på tjänsteverksamhet

Av 20 § p 6 förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet följer att Regeringskansliet ska anmäla förslag till författningar i enlighet med informationsförfaranden som följer av Sveriges medlemskap i EU. Ett sådant förfarande föreskrivs i tjänstedirektivet avseende nya eller förändrade krav på tjänsteverksamhet.⁷

² Anmälningsdirektivet artikel 1.1 (c), (d) och (f).

³ EU-domstolens dom i mål C-95/14, *UNIC* (2015) p. 29.

⁴ EU-domstolens dom i mål C-443/98, *Unilever* (2000) p. 29.

⁵ Kommissionens delegerade direktiv (EU) 2022/2100 av den 29 juni 2022 om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU vad gäller upphävande av vissa undantag för upphettade tobaksvaror.

⁶ Artikel 1. f) i direktiv 2015/1535.

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, artiklarna 15.7 och 39.5.

Enligt tjänstedirektivet ska samtliga krav som är tillämpliga på tjänsteutövare som är etablerade i ett annat land inom EU/EES och som tillfälligt tillhandahåller tjänster i Sverige anmälas. Om reglerna kan komma att tillämpas på företag som inte är etablerade här, utan bara bedriver tillfällig verksamhet i Sverige, gör Kommerskollegium bedömningen att de remitterade bestämmelserna är anmälningspliktiga enligt tjänstedirektivet.⁸ Kommerskollegium överlämnar till Socialdepartementet att bedöma huruvida de nya kraven kan komma att tillämpas på tillfälliga tjänsteutövare.

Enligt tjänstedirektivet måste krav på tjänsteverksamhet kunna motiveras av tvingande hänsyn till allmänintresset, samt vara proportionerliga i förhållande till sitt syfte.⁹ En sådan motivering kommer att efterfrågas i samband med anmälan. Anmälan gör myndigheten själv i det webbaserade systemet IMI¹⁰. Kommerskollegium svarar gärna på eventuella frågor kring anmälningsförfarandet.

Kommerskollegium vill slutligen påminna om kontaktpunkten för tjänster. Kontaktpunkten ska innehålla information om, samt möjlighet att fullgöra, förfaranden och formaliteter som krävs för att få utöva en tjänsteverksamhet.¹¹ Kontaktpunkten finns på www.verksamt.se och administreras av Tillväxtverket.¹²

Ärendet har avgjorts av vikarierande enhetschefen Linda Bodén efter föredragning av utredaren Hanna Pettersson. I ärendets slutliga handläggning har utredaren Nikita Feiz deltagit.

Stockholm som ovan

Linda Bodén

Vikarierande enhetschef

Hanna Pettersson

Utredare

⁸ Artikel 39.5.

⁹ Artiklarna 15.3 samt 16.1 tredje stycket.

¹⁰ Internal Market Information System.

¹¹ Artikel 6.

¹² Se 5-6 §§ i förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden angående skyldigheten för myndigheter att lämna information till Tillväxtverket.